

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

/Бобало Ю.Я./
2020 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 052 «Політологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: Доктор філософії з галузі «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю «Політологія»

Розглянуто та затверджено
Вченою радою Університету
(протокол № 63
від «26» 05 2020 р.)

Львів 2020 р.

Розроблено робочою групою із забезпечення якості освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» у складі:

Керівник робочої групи

(гарант):

Бучин Микола Антонович

професор кафедри політології та

міжнародних відносин, д. політ. н., доц.

Члени:

Лемко Ю.Р.

асистент кафедри політології та міжнародних відносин, к. політ. н.

Лукач Н.М

асистент кафедри політології та міжнародних відносин, к. політ. н.

Забавська Х.Ю.

асpirантка 3 року навчання спеціальності 052 «Політологія»

Стародуб Т.П.

асpirант 3 року навчання спеціальності 052 «Політологія»

Романюк А.С.

д.політ.н., проф., директор Центру політичних досліджень

Львівського національного університету імені Івана Франка

Кондратенко Р.С.

голова колегії та профборо студентів Навчально-наукового інституту
гуманітарних та соціальних наук

Керівник робочої групи (гарант)

д. політ.н., доц. Бучин М.А.

Розглянуто на засіданні Науково-методичної комісії спеціальності 052 «Політологія»

Протокол № 2 від 23.12. 2019 р.

Голова

Науково-методичної комісії спеціальності 052 «Політологія»

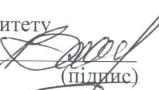
д. політ. н., доц. Бучин М.А.

Розглянуто на засіданні Науково-методичної ради Університету

Протокол № 47 від 22.01. 2020 р.

Голова

Науково-методичної ради Університету

к.е.н., проф. Загородній А.Г.
(підпис)

Затверджено та надано чинності

Наказом ректора Національного університету «Львівська політехніка»

від «25» 06 2020 р. № 306-1-10

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена,
тиражована та розповсюджена без дозволу Національного університету «Львівська
політехніка».

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

**1. Профіль програми доктора філософії
з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 052 Політологія**

1 – Загальна інформація	
1	2
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Львівська політехніка»
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії з галузі <i>Соціальні та поведінкові науки</i> за спеціальністю <i>Політологія</i> Doctor of Philosophy in Social and Behavior Sciences Political science
Офіційна назва освітньої програми	Політологія Political science
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової освітньо-наукової програми 1,5 роки
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Магістр»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-науковій програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII зі змінами та доповненнями, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23.03.2016 р. № 261
2 – Мета освітньої програми	
	Поглибити теоретичні знання та практичні уміння і навики у галузі <i>Соціальні та поведінкові науки</i> за спеціальністю <i>Політологія</i> , розвинуті філософські, політологічні та мовні компетентності, сформувати універсальні навики дослідника, достатні для проведення та успішного завершення наукового дослідження і подальшої професійно-наукової діяльності.
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 05 Суспільні та поведінкові науки, спеціальність 052 Політологія.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма ґрунтується на фундаментальних постулатах політології, результатах сучасних наукових досліджень. Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-прикладної бази політології, з акцентуванням новітніх тенденцій розвитку політичної науки, що поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення наукових досліджень та подальшої професійно-наукової діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма спрямована на актуальні аспекти спеціальності, зокрема, включає теорію та історію політичної науки; політичні інститути та процеси; політичну культуру та ідеологію; політичні проблеми міжнародних систем. Ключові слова: політологія, політичні інститути, політична система, політичні процеси, держава, політична влада, вибори, виборчі системи, політичні партії, політична діяльність, політичне функціонування.
Особливості та відмінності	Освітньо-наукова програма охоплює широке коло сучасних інноваційних векторів розвитку теорії і практики політології, що формує теоретико-прикладну базу для проведення наукових досліджень.
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування у науково-педагогічній сфері, зокрема: викладацька та наукова робота; експерти із політичних проблем; аналітики, фахівці з державного управління.

		Продовження таблиці
1	2	
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук».	
	5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Поседання лекцій, практичних занять, консультацій, самостійної роботи із дослідженням політичних проблем; участь у науково-практических конференціях, консультації із науковим керівником, написання дисертацій.	
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, заліки, поточний контроль, комплексний іспит зі спеціальності.	
	6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми під час професійної діяльності у політичній сфері та застосовувати теорії та методи політології при здійсненні наукових досліджень.	
Загальні компетентності	<p>1. Глибінні знання сучасних методів проведення досліджень у галузі соціальних та поведінкових наук, у сфері політології та суміжних спеціальностей.</p> <p>2. Уміння проводити порівняльні дослідження та робити висновки щодо подібностей і відмінностей у структурі й функціонуванні політичних систем у різних країнах.</p> <p>3. Критично та самокритично оцінювати фактори, які мають позитивний чи негативний вплив на функціонування суспільно-політичних інститутів та процесів.</p> <p>4. Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність, застосовувати системний підхід до аналізу суспільно-політичних процесів.</p> <p>5. Здатність до гнучкого мислення, яке дає можливість зрозуміти й розв'язувати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій.</p> <p>6. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати обґрунтовані рішення, ефективно планувати та керувати часом.</p> <p>7. Уміння проводити дослідження на відповідному рівні, мати дослідницькі навички, що виявляються у здатності репрезентувати нові ідеї та проекти в обраній галузі.</p> <p>8. Уміння працювати самостійно і в команді, здатність до конструктивної співпраці з колегами, засвоювати нові знання, прогресивні технології та різноманітні інновації.</p>	
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>1. Фундаментальні знання політичної історії, класичних і сучасних теорій політики.</p> <p>2. Знання теоретико-методологічних основ політичних досліджень, теорії і методів, необхідних для здійснення наукової діяльності у сфері політики.</p> <p>3. Розуміння основних підходів та теорій порівняльної політології, володіння навичками політичного аналізу, прогнозування, моделювання та політичного консалтингу.</p> <p>4. Розуміння світових політичних процесів та ролі національних держав у системі міжнародних відносин.</p> <p>5. Знання про міжнародну політику, теорії міжнародної політики, основні інститути і процеси у міжнародній політиці.</p> <p>6. Здатність застосовувати набуті знання і практичні навички для розв'язання конкретних завдань у політичній сфері, самостійно розробляти програму конкретного політологічного дослідження, надавати експертну оцінку сучасним політичним подіям і процесам.</p> <p>7. Здатність розробляти та реалізовувати проекти, готувати аналітичні документи за результатами політологічних досліджень, приймати ефективні рішення.</p> <p>8. Здатність використовувати та впроваджувати новітні інформаційні та управлінські технології у розробку стратегій державної політики.</p>	
	7 – Програмні результати навчання	
Знання	<p>1. Володіння системними знаннями з політичної науки, що дає можливість критично аналізувати внутрішньополітичні та міжнародні процеси, визначати тенденції їх розвитку.</p> <p>2. Розуміння інструментів і стратегій діагностування та аналізу розвитку політичних систем на рівні, що дозволить працевлаштування за фахом на національному та міжнародному рівнях.</p> <p>3. Здатність продемонструвати глибинні знання і розуміння науково-методологічних принципів політичної науки, основ професійно орієнтованих дисциплін спеціальності.</p>	

Продовження таблиці

1	2
	<p>4. Знання та навики щодо розробки та реалізації нових інноваційних проектів у сфері політики.</p> <p>5. Знання та розуміння методологій розробки політичних стратегій відповідно до нормативних вимог, діючих стандартів і технічних умов.</p> <p>6. Знання основ менеджменту та управління проектами в політичній сфері, знання іноземних мов, необхідні для представлення наукових результатів та ведення фахового наукового діалогу.</p>
Уміння	<p>1. Застосовувати набуті знання і розуміння для наукового аналізу політичних проблем та явищ, використовуючи наукові методи.</p> <p>2. Системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових наукових досліджень у сфері політики.</p> <p>3. Обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних та емпіричних досліджень у сфері політики.</p> <p>4. Проводити наукові дослідження та виконувати наукові проекти з актуальних сучасних політических проблем.</p> <p>5. Плоєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію розв'язання науково-практических задач.</p> <p>6. Виконувати відповідні дослідження та застосовувати дослідницькі навички у сфері політології, вести наукові дискусії українською та іноземними мовами на належному фаховому рівні, презентувати результати наукових досліджень, проводити навчальні заняття.</p> <p>7. Використовувати на практиці методичний інструментарій політології, аналізувати отримані результати досліджень в контексті існуючих теорій, робити відповідні висновки та рекомендації.</p>
Комунікація	<p>1. Уміння ефективно спілкуватися українською та іноземною мовами на професійному та соціальному рівнях.</p> <p>2. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології, представляти та обговорювати отримані результати.</p>
Автономія і відповідальність	<p>1. Здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати відповідні рішення та ініціювати нові ідеї та проекти.</p> <p>2. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.</p> <p>3. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	100% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання циклу дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетентності аспіранта, мають наукові ступені та вчені звання.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання у процесі навчання сучасного обладнання та спеціального програмного забезпечення: продукти Microsoft для операціонного та презентації даних MS Office («Project», «Excel», «PowerPoint», «Word»).
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Національного університету «Львівська політехніка» та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	Матрица відповідності програмних компетентностей навчальним дисциплінам та структуру навчальної програми наведено в Додатку.
10 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 "Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність" від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та технічними університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

**2. Розподіл змісту
освітньої складової освітньо-наукової програми
за групами компонентів та циклами підготовки**

№ п/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів / %)		
		Спільні компоненти освітньо- професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо- професійної програми	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл загальної підготовки	27 / 56,25	3 / 6,25	30 / 62,5
2.	Цикл професійної підготовки	8 / 16,66	7 / 14,59	15 / 31,25
3.	Цикл дисциплін вільного вибору аспіранта	-	3 / 6,25	3 / 6,25
Всього за весь термін навчання		35 / 72,91	16 / 27,09	48 / 100

**3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-
НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, курсові проекти, кваліфікаційна робота)	К-сть кред.	Структура навчального навантаження			Форма підсумкового контролю				
				лекції	лабораторні	практичні					
1. Обов'язкові компоненти освітньої складової											
<i>1.1. Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>											
OK1.1	1	Іноземна мова для академічних шарій, частина 1	4	-	-	4	залік				
OK1.2	1	Філософія і методологія науки	4	1	-	1	екзамен				
OK1.3	2	Іноземна мова для академічних шарій, частина 2	4	-	-	4	екзамен				
OK1.4	2	Професійна педагогіка	4	1	-	1	екзамен				
OK1.5	2	Аналітичні та чисельні методи досліджень	4	1	-	1	екзамен				
OK1.6	3	Академічне підприємництво	4	1	-	1	залік				
OK1.7	3	Педагогічний практикум*	3	-	-	-	недиф. залік				
		Всього за цикл	27								
<i>1.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>											
OK2.1	1	Сучасні політичні теорії	4	2	-	2	екзамен				
OK2.2	2	Прикладна політологія	4	2	-	2	екзамен				
		Всього за цикл	8								
2. Вибіркові компоненти освітньої складової**											
<i>2.1. Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>											
VБ1.1	3	Ділова іноземна мова	3	-	-	3	залік				
VБ1.2	3	Психологія творчості та винахідництва	3	1	-	1	залік				
VБ1.3	3	Управління науковими проектами	3	1	-	1	залік				
VБ1.4	3	Технологія оформлення грантових заявок та патентних прав	3	1	-	1	залік				
VБ1.5	3	Риторика	3	1	-	1	залік				
		Всього за цикл	3								

2.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності								
Блок 1								
ВБ2.1	2	Актуальні питання безпекової політики держави	3	1	-	1	екзамен	
ВБ2.2	2	Теорія та методологія політичних досліджень	4	2	-	2	екзамен	
Блок 2								
ВБ3.1	2	Актуальні питання трансформації та розвитку політичної системи України	3	1	-	1	екзамен	
ВБ3.2	2	Політична аналітика	4	2	-	2	екзамен	
		Всього за цикл	7					
3. Дисципліни за вільним вибором аспіранта**								
ВБ4.1	3	Дисципліна вільного вибору аспіранта	3	1	-	1	залик	
		Всього за цикл	3					
		Разом	48					

Примітка: * - педагогічний практикум може відбуватись у II або III році навчання;

** - аспірант має змогу обрати дисципліни з п. 2.1; п.2.2, п.3 (вибіркові та вільного вибору), при цьому частка цих предметів повинна складати не менше як 25 % загальної кількості кредитів СКТС.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
навчальним компонентам**

	CK1.1	CK1.2	CK1.3	CK1.4	CK1.5	CK1.6	CK1.7	CK2.1	CK2.2	Bi.1	Bi.2	Bj	BBj
IHT	•												
K3 1		•											
K3 2		•											
K3 3		•											
K3 4		•											
K3 5		•											
K3 6		•											
K3 7	•		•							••		•	
K3 8			•	•						•		•	
KC1					•					•			
KC 2	•		•							•			
KC 3	•		•							••			
KC 4					•	•	•						
KC 5	•				•	•	•						
KC 6					•	•	•			•			
KC 7					•	•	•			•			
KC 8					•	•	•			•			

• – програмний результат, який забезпечується;
 CK_j – спільні компоненти навчальної програми спеціальності; Bj.1, Bj.2 – дисципліни вибіркового блоку;
 Bj – дисципліна за вибором студента з дисциплін загального блоку; BBj – дисципліна вільного вибору
 студента; Зн i – знання; Ум i – уміння; Ком. – комунікація; АІВ – автономість і відповідальність. Програмні
 результати за дисциплінами вибіркового блоку спеціалізації: • – 05.01;   • – 05.02.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньої складової**

	CK1.1.	CK1.2	CK1.3	CK1.4	CK1.5	CK1.6	CK1.7	CK2.1	CK2.2	Bj.1	Bj.2	Bj	BBj
Зн 1	•										••		
Зн 2		•						•	•	••	••		
Зн 3	•			•				•	•	••			
Зн 4					•				•		•		
Зн 5					•						•		
Зн 6	•	•		•							•		
Ум 1	•			•					••	••			
Ум 2	•							•	•	•	•		
Ум 3	•			•							•		
Ум 4				•					•		•		
Ум 5				•					•		•		
Ум 6	•	•	•		•						•		
Ум 7	•			•				•		••			
Ком 1	•	•									•		
Ком 2				•							•		
AiB 1			•			•					•		
AiB 2		•				•					•		
AiB 3			•			•					•		

• – компетентність, яка набувається;
 CK_j – спільні компоненти навчальної програми спеціальності; Bj.1, Bj.2 – дисципліни вибіркового блоку;
 Bj – дисципліна за вибором студента з дисциплін загального блоку; BBj – дисципліна вільного вибору студента; K_i – номер компетентності в списку загальних компетентностей профілю програми; KC_i – номер компетентності в списку спеціальних компетентностей профілю програми. Компетентності за дисциплінами вибіркового блоку специалізації: • – 05.01;   • – 05.02

II. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального науково-прикладного завдання за спеціальністю 052 Політологія, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

III. Атестація аспірантів

Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 052 «Політологія» здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, вмінь та навичок шляхом складання комплексного іспиту з спеціальності та захисту дисертаційної роботи доктора філософії.

Комплексний іспит передбачає виконання кваліфікаційних завдань за спеціальністю 052 «Політологія» і визначає рівень професійної та наукової підготовки випускників аспірантури. Програма комплексного іспиту містить обов'язковий та варіативний модулі. Обов'язковий включає сучасні теоретичні концепції та методологічні підходи в галузі політичної науки, оволодіння методологією і методикою аналітичної роботи у сфері політичної науки, а варіативний модуль стосується наукових та практичних аспектів відповідно до обраного напряму дисертаційної роботи.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії спеціальності 052 «Політологія» є самостійним, розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в політичній науці, результати якого висвітлені у відповідних наукових публікаціях. Мінімальний обсяг основного тексту дисертації повинен становити не менше 6.5-7 авторських аркушів.

Захист дисертації на здобуття доктора філософії передбачає оцінювання рівня теоретичної фахової підготовки здобувачів відповідно до навчального плану. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та успішне складання комплексного іспиту зі спеціальності 052 «Політологія».

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для

акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вишого навчального закладу, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

